

تأثیر آموزش ایمنی بر ارتقای رفتارهای ایمن کارگران

حامد تاجور،^۱ امین قنبرنژاد،^۲ عبدالحمید تاجور،^۳ مرضیه مؤمنی سروسستانی،^۴ وحیده ابوالحسن نژاد^۵

۱. دانشجوی تکنولوژی ایمنی صنعتی و محیط کار، مؤسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی یزد
۲. مربی آمار زیستی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، دانشکده بهداشت
۳. مربی بهداشت حرفه‌ای، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، دانشکده بهداشت
۴. دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
۵. مربی بهداشت حرفه‌ای، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، دانشکده بهداشت

تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۳/۲۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۰/۴/۲۴

ایمنی بر کاهش رفتارهای غیرایمن کارگران در رابطه با استفاده از تجهیزات حفاظت فردی تنفسی مورد بررسی قرار گیرد. جامعه مورد مطالعه کلیه کارگران در رابطه با کاربرد و استفاده صحیح از تجهیزات حفاظت فردی تعیین و ثبت گردید، سپس یک دوره جامع آموزش ایمنی با موضوع تجهیزات حفاظت فردی برای ایشان برگزار و مجدداً رفتارهای غیرایمن آن‌ها در سه ماه متوالی ثبت گردید. در نهایت نتایج با آزمون‌های t و آنالیز اندازه‌های تکراری مورد بررسی قرار گرفتند. پیش از مداخله ۷۸/۲۹ درصد افراد رفتارهای غیرایمن داشتند. درحالی‌که پس از مداخله در طی سه ماه متوالی درصد افراد دارای رفتارهای غیرایمن به ترتیب به ۲۶/۵، ۳۹/۱۲ و ۶۷/۹۶ درصد رسید. یافته‌ها نشان دادند که نقش آموزش ایمنی در کاهش رفتارهای غیرایمن معنی‌دار بود ($p < 0.001$) ولی تأثیر آن با گذشت زمان کاهش یافت. با توجه به تأثیر مثبت مداخله آموزشی و نقش زمان در کاهش تأثیر آموزش بر رفتار ایمنی کارگران، پیشنهاد می‌شود برنامه‌های آموزشی همراه با نظارت بعدی مدیران به‌طور دوره‌ای و منظم برگزار گردند. [م ت ع پ ز، ۱۳۹۰؛ ۱۳ (ویژنامه ۱):

۴۵

References

1. Yule S, Flin R, Murdy R. The role of management and safety climate in preventing risk-taking at work. *Int J Risk Assess Manag* 2007; 7(2): 137-51.
2. Arghami S, Pouya-Kian M, Mohammadfam I. [Effects of safety signs on the modification of unsafe behaviours] Persian. *J Zanzan Univ Med Sci*; 17(6): 93-98.
3. Aqilinejad M, Mostafavy F, Ghafari M. [Occupational medicine practice] Persian. Tehran: Arjomand Press; 2002: 36-70.

بسیاری از کارگران بیش از یک سوم زندگی کاری خود را در محیط کار می‌گذرانند و در این زمان با انواع خطرات شغلی روبه‌رو هستند. همه روزه در مشاغل مختلف شاهد حوادث و بیماری‌های شغلی بسیاری هستیم و بررسی آن‌ها نشان می‌دهد که در اغلب موارد عامل اصلی ایجاد آن‌ها یک رفتار غیرایمن است.^۱ در تحقیقی که ارقامی و همکاران انجام دادند مشخص گردید که از میان اعمال غیرایمن مختلف، به کار نبردن و یا به کارگیری نادرست وسایل حفاظت فردی بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است. در آمار ارائه شده در کشورمان نیز به کار نبردن وسایل حفاظت فردی همواره جزو یکی از علل اصلی آسیب کارگران بوده است.^۲ کاربرد تجهیزات حفاظت فردی به‌عنوان آخرین راه‌کار کنترلی و مکمل، برای محافظت کارگران در برابر خطرات شغلی محیط کار پیشنهاد می‌گردد که با ایجاد کردن سدی در مقابل خطرات از آسیب‌دیدگی آن‌ها و ابتلای ایشان به بیماری‌های شغلی جلوگیری می‌کند. برای این‌که وسایل حفاظت فردی بتوانند بالاترین سطح ممکن حفاظت را تأمین نمایند لازم است که به‌طور مناسب انتخاب شده، به بهترین نحو ممکن نگهداری و به‌طور صحیح و مداوم مورد استفاده قرار بگیرند و به این دلیل داشتن آگاهی‌های لازم و کافی از نحوه انتخاب، استفاده، نگهداری و زمان تعویض این ابزارها یک بخش تفکیک‌ناپذیر و در عین حال حیاتی از یک برنامه موفقیت‌آمیز استفاده از وسایل حفاظت فردی است. لذا آموزش کارگران در این مورد می‌تواند ایمنی و سلامتی این افراد را ارتقا دهد. این مطالعه‌ی مداخله‌ای که در یکی از کارخانجات تولیدکننده محصولات آرایشی انجام گردید کارگرانی را که روزانه در معرض مواجهه با آزیست بودند مورد بررسی قرار داد. از آنجایی‌که آزیست یک ماده سرطان‌زای شغلی محسوب می‌شود و اثبات شده است که استنشاق الیاف آن می‌تواند سبب بیماری‌های آزیستوزیس، سرطان ریه و یا مزوتلیوما شود^۳ لذا در این مطالعه سعی شد، تأثیر آموزش

Please cite this article as: Tajvar H, Ghanbarnejad A, Tajvar A, Momeni-Sarvestani M, Abolhasannejad V. The effect of safety training on promotion of safe behaviors in laborers. *Zahedan J Res Med Sci (ZJRMS)* 2010; 13(supp 1):45.